

SIPOON BOXIN SUUNNITELLUN MAA- AINEISTEN OTTOALUEEN LUONTOSELVITYS 2009

Pekka Routasuo

ENVIRO

17.9.2009

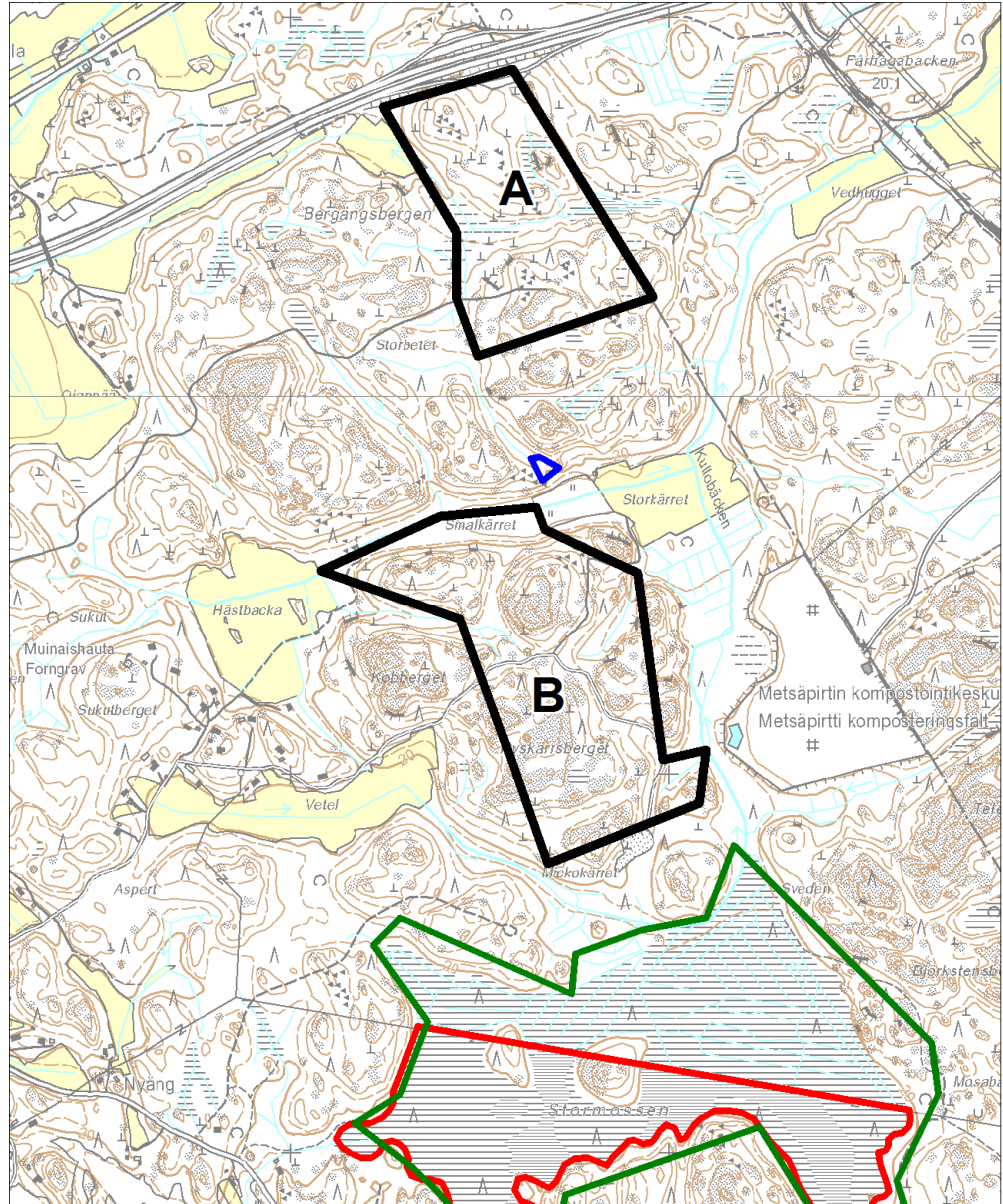
Sipoon Boxin suunnitellun maa-aineisten ottoalueen luontoselvitys 2009

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	2
2 AINEISTO JA MENETELMÄT	3
3 TULOKSET	3
4 ARVOKKAAT LUONTOKOhteet JA SUOJELTAVIEN LAJIEN ESIINTYMÄT.....	7
5 LÄHDEVIIITTEET	8

1 JOHDANTO

Luontoselvityksen kohteena on Sipoon itärajalla olevat kaksi maa-ainesten ottoon suunniteltua aluetta (kuva 1). Selvitysalueiden pinta-ala on yhteensä noin 100 ha.

Kuva 1. Boxin selvitysalueet on rajattu mustalla. Sinisellä on merkitty Boxin osayleiskaavan vuoden 2004 luontoselvityksen luontokohde (Smalkärnsbergetin lounaisrinteen lehto), vihreällä seutukaavan SL-alue (Stormossen) ja punaisella Boxin soiden Natura 2000 -alueen rajaus. Mittakaava 1:20 000

Rudus Oy tilasi Boxin kallioalueiden luontoselvityksen Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä. Työn on tehnyt LuK Pekka Routasuo. Tässä raportissa esitellään alueiden luonnon yleispiirteet ja arvokkaat luontokohteet.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

Selvitysalueen aiemmat luontotiedot on tarkistettu Suomen ympäristökeskuksesta. Selvitysalueella ei ollut tiedossa uhanalaisten lajien esiintymiä, luonnonsuojelulain mukaan suojeltuja kohteita tai suojeluohjelmien kohteita.

Selvitysalueet on inventoitu Boxin osayleiskaavan luontoselvityksen yhteydessä (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2004).

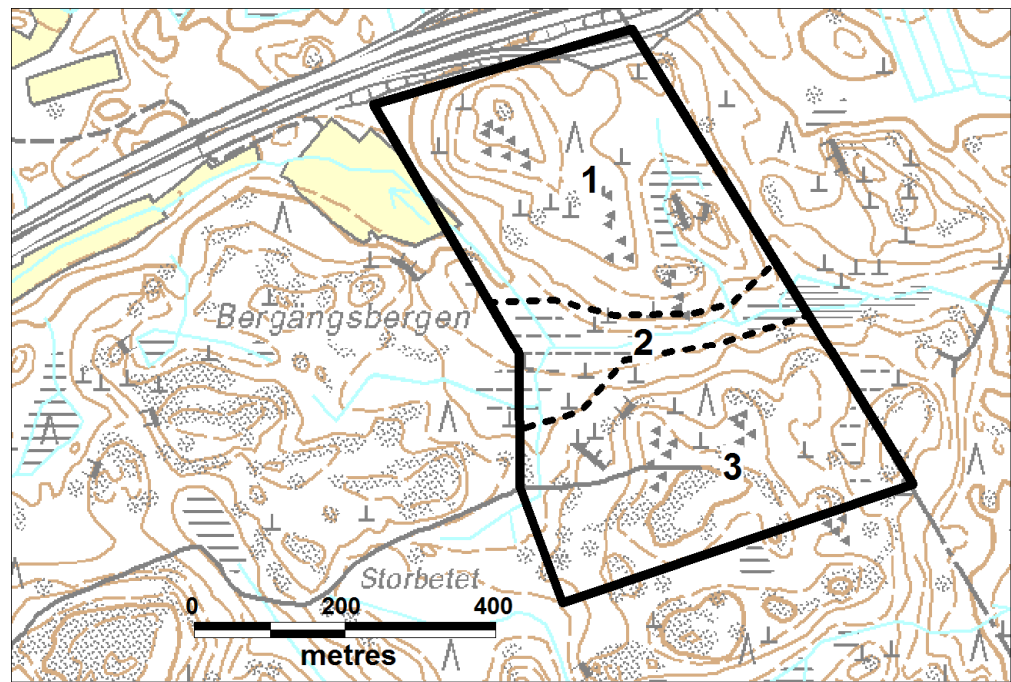
Suunniteltujen maa-ainesten ottoalueiden luontoselvitys tehtiin kuvassa 1 rajatuilla alueilla. Lisäksi selvitettiin näiden alueiden läheltä (noin 100 metrin vyöhyke) mahdolliset luonnoltaan arvokkaat alueet.

Luontoselvityksen yhteydessä inventoitiin alueet, joissa voisi olla vesilain 15a ja 17a §:n tarkoittamia kohteita (suojeltavat pienvedet), metsälain 10 §:n mukaisten erityisen tärkeitä elinympäristöjä, luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia suojeltavia luontotyyppejä tai muiden arvokkaiden luontokohteiden esiintymiä. Erityistä huomiota kiinnitettiin EY:n luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, luonnonsuojelulain (LsL) 46 §:n tarkoittamiin uhanalaisiin lajeihin, LsL 47 §:n mukaisiin erityisesti suojeltaviin lajeihin sekä silmälläpidettäviin ja alueellisesti uhanalaisiin lajeihin tai näille merkittäviin elinympäristöihin.

Maastokäynnit alueelle tehtiin heinäkuun puolivälissä ja syyskuun alussa.

3 TULOKSET

Seuraavassa kuvataan selvitysalueiden luonnonoloja osa-alueittain.

Kuva 2. Selvitysalue A:n osa-aluejako

Selvitysalue A

Alue rajoittuu idässä kunnanrajaan ja pohjoisessa Porvoon moottoritiehen. Kilpilahden uusi tieyhteys on suunniteltu alueen itärajalle (Uudenmaan tiepiiri 2006). Alueen kalliot ovat eteläosia lukuun ottamatta metsäpeitteisiä. Metsät ovat enimmäkseen kuusivaltaisia ja melko nuoria. Soistuneet painanteet on kaikki ojitettu. Alueen itäpuoliset metsät on pääosin hakattu. Selvitysalueelta rajattiin kolme osa-aluetta (kuva 2).

Osa-alue 1

Osa-alueen luoteiskulmassa on kallioinen mäki, jolla kasvaa nuorta–varttuvaa paikoin tiheää tuoreen kankaan ja lehtomaisen kankaan kuusikkoa sekä nuorta sekametsää. Moottoritien levähdysalueen kohdalla hirviaidan sisäpuolella on nuorta kuusivaltaista tuoreen kankaan sekametsää.

Osa-alueen itäreunalla on nuorta kuusikkoa ja koivikkoa. Pienen kallioisen nuorta männikköä kasvavan kumpareen ympärillä on mustikkaturvekangasta, jolla kasvaa nuorta–varttuvaa kuusikkoa. Kaakkoon viettävällä rinteellä on varttuvaa lehtomaisen kankaan kuusikkoa.

Osa-alueen keskiosissa on varttuvaa kuivahkon kankaan ja tuoreen kankaan kuusikkoa. Länsirinteellä on varttuvaa tuoreen kankaan kuusikkoa ja lounaisosassa olevan peratun ojan varrella on pienialaisesti saniaislehtoa, ojan länsipuolella on varttuvaa tuoreen kankaan ja lehtomaisen kankaan kuusikkoa.

Etelärinteessä on tiheää nuorta sekä varttuvaa tuoreen kankaan kuusikkoa.

Osa-alue 2

Osa-alueen keskiosat ovat eri-ikäisiä kuusitaimikoita ja koivuvesakkoa. Itäosassa on varttuvaa lehtomaisen kankaan kuusikkoa. Länsireunalla on tuoreita hakkuualueita ja nuorta tuoreen kankaan kuusikkoa.

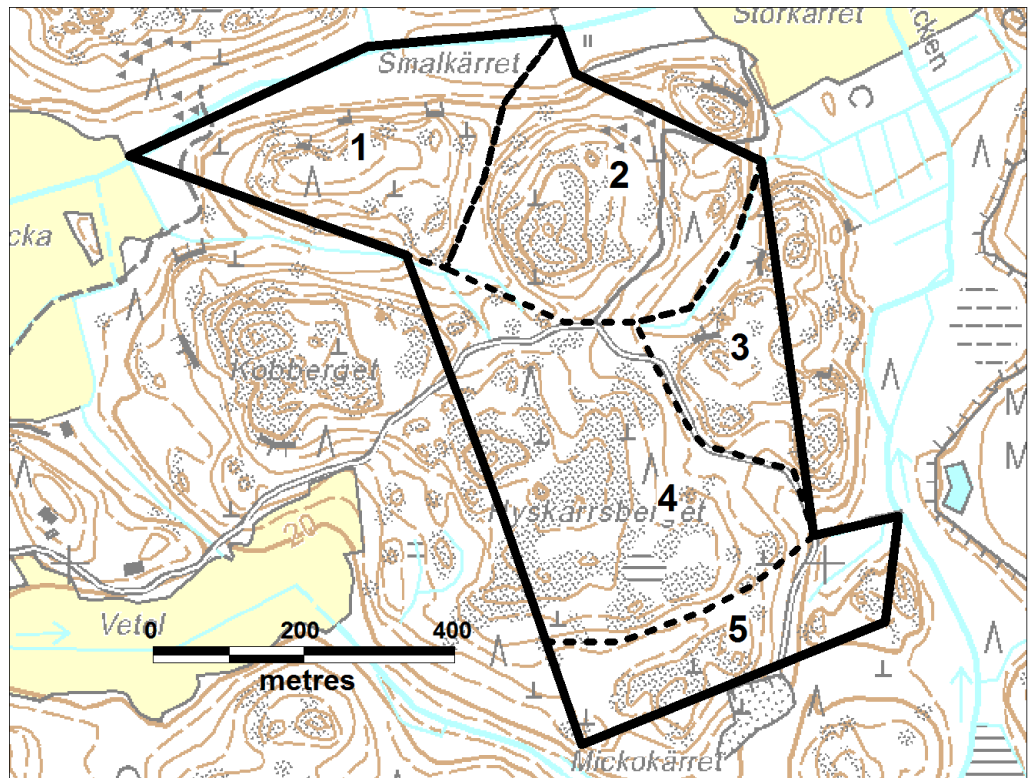
Osa-alue 3

Osa-alueen pohjoisosa on tuoreen kankaan varttuvaa kuusikkoa. Alueen keskiosassa on metsäautotie ja eri-ikäisiä taimikoita ja vesakkoa.

Osa-alueen eteläosa on lähinnä nuorta–varttuvaa paikoin harvennettua kalliomännikköä. Kallioiden välissä on pienialainen tupasvillaräme sekä kuusivaltaisia tuoreen kankaan alueita.

Selvitysalue B

Alueella on useita kasvillisuudeltaan karuja ja harvapuustoisia kallioiden lakimänniköitä. Kallioiden välissä on yleensä kuusivaltaisia metsäalueita. Kallioalueilla on monin paikoin kuolleita mäntyjä. Selvitysalueelta on erotettu viisi osa-aluetta (kuva 3).

Kuva 3. Selvitysalue B:n osa-aluejako

Osa-alue 1

Osa-alueen pohjoisosan Smalkärret on nuorta tiheää kuusikkoa. Kallioisen mäen pohjois- ja länsirinteellä on nuorta-varttuvaa tuoreen kankaan ja lehtomaisen kankaan kuusivaltaista sekametsää. Keskiosissa on osittain harvennettua kuusikkoa.

Itärinteellä on nuorta männikköä. Itäosan notkelma on avohakattu.

Osa-alue 2

Osa-alueen länsiosassa on laaja avohakkuu, joka ulottuu kallion lakialueen tuntumaan. Pohjoisrinteellä on nuorta-varttuvaa tuoreen kankaan kuusivaltaista sekametsää ja nuorta koivikkoa.

Kallion laella on sammal- ja jäkäläpeitteistä kalliota, sekä varttuvaa kalliomännikköä. Etelärinteellä on nuorta-varttuvaa kuivahkon kankaan männikköä ja kuusivaltaista tuoreen kankaan sekametsää.

Metsäautotien itäpuolella on nuorta kuusivaltaista tuoreen kankaan sekametsää. Osa-alueen itäosa rajoittuu avohakkuualueeseen.

Osa-alue 3

Osa-alueen länsi- ja pohjoisosat ovat avohakkuuta. Keskiosan kallioalue on harvaa nuorta männikköä. Itäosan kallioiden välissä on kuusivaltaisia tuoreen kankaan metsiä ja pienialaisia soistumia. Eteläosassa on harvennettua kuusivaltaista nuorta sekametsää. Itärajalla on pienehkö kalliojyrkäne, jonka juurella on matala luola.

Kuva 4. Osa-alue 4 puutonta kalliota. Valokuva © Pekka Routasuo

Heinäkuun maastokäynnillä keskiosan kalliolla tavattiin kehrääjä lajille sopivassa pesimäympäristössä. Laji kuuluu silmälläpidettäviin (NT) lajeihin (Rassi ym. 2001) ja on mainittu Lintudirektiivin liitteessä I.

Osa-alue 4

Osa-alueen pohjoisosassa metsätien pohjoispuolella on avohakkuuta ja ojien varsilla nuorta koivikkoa sekä tien varrella nuorta sekametsää. Osa alueen keskiosien kallioalueen itäosat on pääosin hakattu. Jäkälä- ja sammalpeitteisiä avokallioita on paljon. Varsinainen kalliokasvillisuus on vähäistä, kalliohatikkaa on kuitenkin muutamassa paikassa

Kallioiden välisissä notkelmissa on kuusivaltaisia nuoria metsiä. Osa-alueen eteläosassa on varttuvaa männikköä kasvava isovarpuräme, jonka lajistoon kuuluvat mm. juolukka, suopursu, kanerva, tupasvilla ja maariankämmekä.

Osa-alueen kaakkoisosassa on nuorta-varttuvaa tuoreen kankaan kuusikkoa.

Kuva 4. Osa-alue 4 eteläosan rämettä. Valokuva © Pekka Routasuo

Osa-alue 5

Osa-alueen pohjois- ja itäosa on harvenneltua varttuvaa männikköä ja taimikkoa sekä avohakkuuta. Keskiosassa on varttuvaa kuivahkon kankaan männikköä. Eteläreunalla on nuorta kuusivaltaista tuoreen kankaan sekametsää.

Sorakuopalle menevän tien itäpuolella on varttuvaa tuoreen kankaan männikköä ja lehtomaisen kankaan kuusikkoa.

4 ARVOKKAAT LUONTOKOhteet JA SUOJeltavien LAJien ESIINTYMÄT

Suunniteltujen maa-ainesten ottoalueiden läheisyydessä ei ole Natura 2000-alueita, suojelualueita eikä suojeluohjelmissa olevia alueita. Lähin Natura 2000-alueeseen kuuluva Stormossen (Boxin suot Natura 2000-alue) on noin 500 metriä selvitysalueen B eteläpuolella.

Noin 200 metrin päässä on seutukaavassa SL-alueeksi rajattu Stormossenin suon pohjoislaita. Suon pohjoisosa on ojitettu. Selvitysalue B:n pohjoispuolella noin 80 metrin päässä on Boxin alueen luontoselvityksessä arvokkaaksi kohteeksi rajattu Smalkärnsbergetin lounaisrinteen lehto (Ympäristösuunnittelu Enviro 2004).

Selvitysalueilla ei ole suojeltavia luontotyypppejä. Selvitysalue B:llä tavatun kehrääjän pesiminen alueella on mahdollista. Muita sellaisia elinympäristöjä, joissa todennäköisesti eläisi suojeltavia lajeja, ei todettu.

Suunniteltujen maa-ainesten ottoalueilla eikä niiden läheisyydessä todettu kasvillisuudeltaan merkittäviä kohteita, eikä uhanalaisten lajien esiintymää.

5 LÄHDEVIITTEET

Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.) 2001: *Suomen lajien uhanalaisuus 2000*. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

Suomen ympäristökeskus 2009: *Uhanalaistiedot*.

Uudenmaan tiepiiri 2006: *Kilpilahden uusi tieyhteys, yleissuunnitelma, Porvoo Sipoo*. Uudenmaan tiepiiri, Helsinki. 85s., liitteet 1 – 10.

Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2004: *Sipoon Boxin yleiskaavan luontoselvitys*.